

KORTVERSION AV STRATEGI FÖR ASTRID LINDGREN'S HEMBYGD

”Med mod, klokhet och påhittighet skapar människor ett hållbart liv. På redigt!”

Så inleds Astrid Lindgrens Hembygds lokala utvecklingsstrategi för 2014-2020. Det här är kortversionen av strategin, och innehåller alla de delar av strategin du som potentiell projektägare behöver känna till för att kunna göra en ansökan hos oss.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Området som vi kallar Astrid Lindgrens Hembygd sträcker sig ifrån Nässjö kommun, via Eksjö kommun, Vimmerby kommun, Hultsfred kommun till Högsby kommun och en del av Oskarshamns kommun; Döderhults församling väster om Europaväg 22, förutom Emsfors-området.

INSATSMÅL

Astrid Lindgrens Hembygd har fyra insatsmål. Det är inom dessa det går att söka projektstöd.

Inom området *'Det civila samhället. Där människor verkar tillsammans'* finns två av våra insatsmål. Det civila samhället bärs upp av medborgare som engagerar sig i samhällets intressen vilket ger sammanhållning och social tillit. Ett starkt civilsamhälle är en nyckelfaktor för levande landsbygder.

INSATSMÅL 1: ETT UTVECKLAT FÖRENINGSLIV

De olika föreningarna med sina aktiviteter och eldsjälarna är en av grundpelarna i landsbygdens hållbara utveckling. Föreningslivet kan ses som utvecklare och bärare av den demokratiska processen och är en bra skola för unga. Här kan de få en identitet, bli sedda och känna en delaktighet, men också en stolthet över den bygd som är deras. Föreningslivet skapar mötesplatser över olika gränser, inte minst genom generations- och genusöverskridande aktiviteter. Integrationsprocesser som uppmärksammar och inkluderar utrikes födda bidrar till en personlig utveckling för alla. Byalag och samhällsföreningar har en samhällsbyggande funktion och känner sin bygd väl. De är en länk mellan bygden och offentliga parter men man har svårt att rekrytera medlemmar och förtroendevalda. Det behövs nya metoder för att möta nya inriktningar kring utbud, kommunikation och föreningsstrukturer.

En lokal utveckling sker med ett moderniserat föreningsliv där samverkan mellan föreningar stärks. Ökad attraktivitet, möjligheter för försörjning och ett socialt välmående genom idé- och erfarenhetsutbyte ökar kunskaper och kompetenser och man lär av varandra även i svåra frågor. Känslan av att kunna påverka stärker den mentala hälsan.

Föreningslivet är navet i idrotten och skapar ett naturligt forum för rörelse och ett aktivt liv. Utan breddidrotten skulle vi ha få elitidrottare och tvärtom. Föreningslivet stärker kulturen

och främjar konstnärskapet. Här ser vi ett entreprenörskap som är lika med kreativitet, framåtanda och ett visionärt tänkande.

Målet mäts genom antal nya metoder, antal nya funktioner och ett ökat antal arbetstillfällen.

INSATSMÅL 2: HÅLLBAR DIGITAL NÄRVARO

En förbättrad digital närvaro och nya initiativ kan ge minskad klimatpåverkan genom att människor inte alltid behöver resa för att till exempel besöka läkaren, för att arbeta eller studera. Det ger en möjlighet för människor att ha ett helt liv i sin närmiljö med försörjningsmöjligheter, en meningsfull fritid, ett socialt liv och personlig utveckling. Med en digital närvaro följer kunskap om trender, tendenser och hot i den snabba utvecklingen. Digital närvaro förebygger utanförskap i en allt snabbare digital värld. Datakommunikation och ökad kompetens är en viktig förutsättning för en positiv landsbygdsutveckling med fler möjligheter för det mänskliga mötet. En digital närvaro skapar en synlighet för landsbygden och inspirerar till nya mötesplatser. Här har vi gemensamt ett gyllene tillfälle till att manifesteras landsbygden i olika sociala forum och bli opinionsbildare. Lokala servicepunkter skapas och är en av förutsättningarna för digital närvaro. Den ger möjligheter till ett ökat informations- och serviceutbud och tillgång till personliga kontakter, vilket kan minska ensamheten och förbättra hälsan. Valfriheten och jämlikheten ökar i takt med den digitala närvaron för privatliv, föreningsliv, företagande samt för kvinnor och män i alla generationer med olika etnisk bakgrund.

Ökad attraktivitet och därmed ökad inflyttning blir en naturlig följd av hela processen. Det behövs fortfarande förstudier för att kartlägga framtida behov av datakommunikation, som till exempel fiberanslutningar.

Målet mäts i antalet nya funktioner, ökad kompetens och antal arbetstillfällen.

De två resterande insatsmålen återfinns inom området *'Den lokala ekonomin, där resurserna cirkulerar i området'*. Den lokala ekonomin är ett ekonomiskt kretslopp där resurser förädlas. Den är viktig, inte bara för oss smålänningar utan också för den hållbara utvecklingen. En krona som stannar kvar i området blir tre kronor i slutänden men vi behöver självklart ett nationellt och internationellt utbyte också. Viktiga resurser i den lokala ekonomin är människorna som lever i bygden och det sociala kapitalet. Även företagsklimatet som finns lokalt spelar in. Finns jobben lokalt skapar det identitet och sammanhang, vilket också ger bättre folkhälsa och hållbarhet.

INSATSMÅL 3: FÖRÄDLADE LOKALA RESURSER

Förädlade och utvecklade lokala resurser ger arbete, försörjningsmöjligheter och ett ökat utbud av tjänster och produkter, valfrihet och ett hållbart liv. Det gör att flödet stärks i den lokala ekonomin och ger ett konkurrenskraftigt företagsklimat med ett ökat nyföretagande och en positiv spiral av lokalt utbud. En efterfrågan på lokala tjänster och produkter skapar arbetstillfällen. Medveten konsumtion och grön vardag är en del i det hållbara livet.

De många naturresurserna i vårt område är grunden för de gröna näringarna. Med gröna näringar menar vi verksamheter inom jord, skog och trädgård men även livsmedels- och skogssektorer samt underleverantörer till dessa. Den småskaliga livsmedelsförädlingen har stor potential. Att öka utbudet av närproducerade varor och tjänster är viktigt för att stimulera den hållbara utvecklingen och möta de globala hoten. Dessutom ger en lokal produkt flera vinster. Den konsumeras av och ger arbetstillfällen åt ortsbefolkningen samt kan bli en attraktion för besökare i området. Naturen är full av möjligheter till lokal produkt- och tjänsteutveckling och till försörjning för kvinnor och män, ungdomar, inrikes och utrikes födda. Naturens möjligheter kan också vara en del i en utveckling för kvinnor och män som är längre ifrån arbetsmarknaden.

Området har stor potential för stärkt och utvecklad besöksnäring. Det gäller då inte minst satsningar för befolkningen i området som inte behöver resa långt för bra upplevelser vilket minskar klimatpåverkan. I bygden finns starka varumärken som skapar en identitet som står sig i ett större sammanhang. Ett ökat utbud av och ökad kvalitet på besöksmålen gör bygden än mer attraktiv. Efterfrågan på tillgängliggjorda natur- och kulturupplevelser av god kvalitet är stor. För att klara den ökande konkurrensen behövs ständigt nya företag, ett förbättrat värdskap, utveckling av naturresurser och ökad kvalitet på produkter och tjänster. Vidare behöver företag och offentliga aktörer en enad positiv attityd för att stärka besöksnäringen. Ett kulturellt kapital utvecklas nära människorna i den lokala ekonomin. Tematiska och geografiska samarbeten leder till nya idéer.

Målet mäts i antalet nya lokala produkter och tjänster och antalet arbetstillfällen.

INSATSMÅL 4: TRANSPORTMÖJLIGHETER

Att bo på landsbygden innebär ibland långa avstånd till många funktioner i samhället. Möjlighet till kollektiva transportmedel har förändrats. Det finns unika behov av transporter som kräver anpassade lösningar som i minsta möjliga mån belastar det ekologiska systemet och som samtidigt är ekonomiskt hållbara. Fysiska alternativa transporter behövs för såväl människor som av varor. Det kan vara komplicerat att skapa ett helt liv om man har svårighet att förflytta sig, av hälsoskäl eller avsaknad av egna eller kollektiva transportmedel anpassade för situationen. Umgänge och arbete stärker den mentala hälsan. Det fysiska mötet är ett grundläggande mänskligt behov.

Målet mäts genom antalet anpassade transportmöjligheter och antalet arbetstillfällen.

HORISONTELLA MÅL

Alla horisontella mål ska beaktas på projektnivå. Både förväntad måluppfyllelse eller avsaknad av något horisontellt mål ska beskrivas i ansökan.

- Jämställdhet. Kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv (Se även 10.3 i strategin). Målet mäts genom att vi räknar hur många kvinnor och män som deltar i projekten, är projektledare och är aktiva i projektgruppen. Vi mäter också hur många projekt som vänder sig till kvinnor eller män, särskilt i projektområden med traditionell könsuppdelning. Resultaten av projekten ger föreningen en bild av

jämställdhet och rådande maktstrukturer i samhället. Resultaten ligger också till grund för ett internt lärande som sedan kan ge stöd till kommande projektansökningar.

- Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Aktiviteterna i projektet är hållbara och den sammanlagda mängden naturresurser som direkt och indirekt går åt för att upprätthålla vår livsstil belastar inte jordklotet. Strategin bidrar till att nå Sveriges miljömål (Se även bilaga 2 till strategin). Vi mäter målet genom att se hur många aktiva val projekten har gjort för att öka hållbarhet.
- Mångfald. Vi har ett öppet synsätt och tar tillvara på mångfaldens möjligheter och den är stärkt genom att utrikesfödda är en naturlig del av samhället. Vi mäter målet genom att se hur många aktiviteter som skapat möten för att öka integrationen.
- Ungas delaktighet. Unga involveras i aktiviteter där så är möjligt i strävan efter generationsöverskridande mervärden, kapacitetshöjning, försörjning med mera. Vi mäter målet genom att se hur många unga (15-24 år) som aktivt deltagit i projektaktiviteter.

ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR ASTRID LINDGREN'S HEMBYGD 2014-2020

Astrid Lindgrens Hembygd har två övergripande mål för hela strategin, dessa är 'Ökad folkhälsa' och 'Ökad entreprenörsanda'. Vi styr mot dessa genom att

- (målet *ökad folkhälsa*) projekten tydligt ska påvisa folkhälsoaspekten. På kommunal och regional nivå mäts folkhälsotal.
- (målet *ökad entreprenörsanda*) uppmuntra innovativitet och kreativitet i projekten. Vi uppmuntrar till att våga prova nytt i nya sammanhang. Ett resultat av att området har entreprenörsanda märks till exempel genom ökat antal nya företag, nya arrangemang, nya föreningar, nya initiativ etc. Mätningar av ändrade attityder sker genom SCB:s kommunala medborgarundersökningar. Vad gäller ungdomars attityder görs uppföljning genom LUPP-undersökningar från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Läs mer om dessa mål i vår strategi på sid 11-12.

LEADERMETODEN

Leader står för Liaisons Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale. Det betyder; "*Samverkande åtgärder som verkar för att utveckla landsbygdens ekonomi*".

Leadermetoden ska genomsyra alla projekt. Den kanske mest unika delen i leadermetoden är trepartnerskapet, där en samverkan sker mellan offentlig sektor, privata näringslivet och den ideella sektorn. Partnerskapet ger en kapacitetshöjning, förankring och långsiktighet i projekten. Nätverkande och underifrånperspektiv är andra delar i metoden som också stärker projektet långsiktigt. Innovativitet betyder att projektet tillför något nytt och att det inte är ordinarie verksamhet. Överförbarhet innebär att projektidén ska kunna föras över till andra, kanske som inspiration och lärdom till en god utveckling på andra platser.